

KESKKONNAAMET

Ants Animägi
Riigimetsa Majandamise Keskus
ants.animagi@rmk.ee

Teie 28.08.2024 nr LÜ OBJ 2121

Meie 10.09.2024 nr 7-11/24/17901-2

Looduskaitsetöö lähteülesanne (Metsaküla kivisisalik)

Austatud Ants Animägi

Olete esitanud Keskkonnaametile kooskõlastamiseks looduskaitsetöö lähteülesande, mis käsitleb Metsaküla kivisisaliku elupaiga taastamistööd. Vastavalt lähteülesande juures olevale asendiplaanile on kavandatud raiuda ja juurida noored männid kvartali SJ255 eraldisel 16 asuvatelt karjäärinõlva servadelt ning kvartalil SJ257 eraldisel 19 on ette nähtud raiuda peenemad, rinnasdiameetriga kuni 10 cm puud ja võsa. Veekogu ümbert eemaldatakse puittaimestik ning veekogust taimestik (pilliroog ja hundinui). Veekogu puhastamist tehakse kalda pealt. Läänepoolne kaldanõlv kujundatakse laugemaks.

Tegevuskoht on Uulu-Võiste maastikukaitseala¹ Uulu-Võiste piiranguvöönd. II kaitsekategooriasse kuuluv kivisisalik on seatud kaitseala eesmärgiks. Uulu-Võiste piiranguvööndi kaitse-eesmärk on puhkemetsade säilitamine püsimeetsana, metsamaastiku, sealhulgas metsakoosluste, elupaigatüübi metsastunud luited ja kaitseala eesmärgiks olevate kaitstavate liikide elupaikade ning kasvukohtade säilitamine ja taastamine².

Kivisisaliku kaitse tegevuskava³ kohaselt on liigiga seotud ohutegurid seotud tema elupaigaga. Spetsiifiline elupaiganõudlus on seotud elupaiga mosaiiksuse, varjevõimaluste ja munemiseks sobivate päikesele avatud liivaalade leidumisega. Elupaikade kinnikasvamisel kaovad kivisisalikule elutegevuseks vajalikud päikesele avatud alad ning lahtine liiv. Just sellised avatud alad on olulised sisaliku munemispaiadena, kuna pinnas on kaevumiseks kerge ja liiv soojeneb kiiresti. Sooja liiva on vaja nii täiskasvanud loomadele kehatemperatuuri tõstmiseks kui ka munade arenguks. Avatud alade kinnikasvamist loetakse Eestis kriitiliseks ohuteguriteks.

Kivisisaliku kaitsetegevuskava toetab ka Keskkonnaameti poolt tellitud Pärnumaa kivisisaliku elupaikade inventuur⁴. Inventuuris on eksperdi poolt antud hinnang kivisisaliku elupaikadele ja elupaiga hoolduse soovitusel. Inventuuri kohaselt on Metsaküla elupaiga seisund üsna kehv - kogu registreeritud alalt leiti kokku vaid 7 kivisisalikku (5 noorlooma ja 2 vanalooma) ning

¹ VV 29.12.2016 määrus nr 165 „Uulu-Võiste maastikukaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri“ (eeskiri)

² Eeskiri § 13

³ Kivisisaliku (*Lacerta agilis*) kaitse tegevuskava 2014

⁴ Jürgenson, M., 2022 „Pärnumaa kivisisaliku inventuur 2022“

kõik isendid leiti elukoha põhjaosast, mis moodustab vaid kolmandiku kogu elupaigalaigust. Terves ulatuses on elupaik kaetud kase ja männi noorendikuga, mis lähiaastatel hakkab suurt osa elupaigast varjutama. Viidatud inventuuris soovitatakse elupaika avada selliselt, et vähemalt osa noorendikust raiuda ning moodustada rohkem reljeefsust ala lõunapoolsematele aladele ning seda ka põhjapoolsema osa keskosas.

Kaitse-eeskirjast tulenevalt ei ole Keskkonnaametil õiguslikku alust antud looduskaitsetööd kooskõlastada või jätta kooskõlastamata. Kavandatu ei ohusta ega kahjusta liigi elupaika, kuid meie hinnangul oleks taastamistöö eesmärgipärasem ja tulemuslikum, kui taastamisala hõlmaks kvartalil SJ255 eraldisest 16 suuremat ala kui vaid endise karjääri servad, mida hiljem kasvav noorendik varjutab.

Lisaks märgime, et tööde teostamiseks on sobiv aeg 01.10-30.04.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Meeli Kesküla
juhtivspetsialist
looduskasutuse osakond

Liisu Aulik (loodushoiutööd) 5692 4060
Liisu.aulik@keskkonnaamet.ee

Liis Sinijärv 5306 4783
liis.sinijarv@keskkonnaamet.ee